

plesal je do ranega jutra. Črez nekoliko ur se je spravil sam pred neskončno pravičnega sodnika.

Da si je ta žalostni prigodek celej fari v grozno spričevalo in žalost, moram vendar pristaviti, da nesrečnej ni bil domačin, ampak rodom Nemec, če se ne motim, iz Avstrijskega. Posebno opominjvati, kam da vodi življenje brez vere, mi ne bo treba; žalostni prizor govori dosti jasno sam!

○ Iz Ormuža. Dnes smo imeli tukaj važen zbor; gosp. dr. Ivan Geršak je sprožil misel, da se naj v Ormužu osnuje „hranilno in posojilno društvo“; v malih dneh se je oglasilo 62 udov, izmed teh so nekteri po en delež, nekteri pa tudi po 2 do 4 deleže po 50 fl. podpisali. Dnes jih je bil povabil v biležniško pisarno, da bi se posvetovali o pravilih, katera jim je predložil in da bivili načelnika, odbor, predstojništvo; prišlo jih je 37, ki so združno pogodbo koj odobrili in si to-le predstojništvo soglasno izvolili: g. dra. Geršaka za načelnika, g. dra. A. Magdiča za njegovega namestnika, g. E. Karl-na, graščinskega oskrbnika, za blagajnika in g. Ivana Vertnika, biležniškega koncipijenta, za knjigovodjo. Razen teh so v odboru gg. dekan M. Fritz pri Velikinedelji, J. Kočevar, K. Venigerhole in B. Klemenčič tržani v Središču, S. Sporn, župnik, F. Macun c. k. pristav in A. Jesih v Ormužu.

To narodno zastopništvo tako važnega društva ima prelepo nalogo, djansko pokazati, da mu je ležeče na blagostanju naroda in pomagati v sili, kjer se drugače pomoči lahko ne dobi. Ta zadruga se loči od ljutomerske v tem, da je zaveza v Ormuški zadrugi omejena, v ljutomerski pa ne; drugače pa ste si precej enaki. — O delovanju tega društva bom večkrat poročal!*)

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Nezadovoljnost se ob novem letu pri nas povsod in vedno glasneje glasi in državni zbor, ki začne 10. jan. zopet zborovati, jo bo težko odpravil. Konservativni in liberalni listi pravijo, da po tej poti pridemo do državne denarstvene onemoglosti. — Ob enem se čedalje bolj govori o novih ministrih, zlasti o nekem ministertvu, ki bi bilo nekoliko liberalno pod Šmerlingom, nekaj uradniško pod Kellerspergom in nekoliko konservativno pod baronom Helfertom. — Sicer pa je res, da se minister Andrassy in pa stari Šmerling po časnikih, posebno pruskih, pulita. Prusi zagovarjajo magjara Andrassy-ja. Tirolei in Čehi so jako iznemirjeni nad sedanjo vlado; prvi zato, ker jim je osnivanje velikega kat. polit. društva za celo Tirolsko prepovedala, drugi pa, ker morajo 21., 24. in 29. februarja za deželni zbor zopet voliti, čeravno ministri dobro

vedo, da bodo zopet izvoljeni stari poslanci, ki se ustavovercem nikdar uklanjali ne bodo. — Štajerski deželni zbor se snide 7. marca. V Mariboru, Ptuj, Slovegradcu, Sl. Bistrici in pridjanih tem mestom trgli bo 31. jan. volitev poslanca v državni zbor, namesto Brandstetterja. Izvoljen bo liberalni dr. Dubač, ki se včasih tudi Slovincem prijazen kaže. Bomo videli! Nadvojvoda Albreht je hudo dunajsko zimo zapustil in se preselil v Arko, v južnem Tirolskem, kder termometer še vedno kaže 12° toplote. — Regiment Nr. 34. je odpotoval v Dalmacijo, sploh pa neki 60.000 mož naših vojakov stoji blizu turške meje, kar je že zavolj turških divjakov, ki črez mejo silijo, zelo potrebno.

Vnanje države. Bavarci v pruski Nemčiji dobili so s 1. januarjem novo prusko denarno veljavo in pa civilni zakon. Ljudstvu ni povoljno ne prvo, ne drugo. — Francoska državna skupščina se je 31. dec. po 5letnem, moramo reči, večjidel srečnem delovanju razišla. Rešila je Francosko pruske vojne, poplačala Prusom strahovitih 5 milijard, obranila deželo krvave prekucije od strani delavcev, osvobodila katoliške šole in zapustila deželi novo ustavo republikansko, po kateri se bodo meseca januarja in februarja vršile nove volitve. Meseca marca se snide nova skupščina. — Karliski streljajo neprenehoma v trdnjavi S. Sebastijan in Hernani; poslednja se jim bo morala brž udati. — Severni Amerikanci kažejo čedalje bolj očitno, da hočejo vzeti prelepi in bogati otok Kubanski. Težko si bo kdo na svetu upal, to zabraniti.

Jugoslavjanska vojska zoper Turka.

Sultan je v budi zadregi obečal Kristijanom mnogo pravic, a s tem je svoje stare Turke tako razkačil, da ti huj razsajajo, kakor kedaj poprej. Bati se je strašnega kripelivanja! Bog varuj Kristijane! V Bulgariji je nek Turčin ubil Bolgara in odpeljal njegovo ženo. Drug turški surovina je ubil Bolgara, ker je ta ukradene mu vole terjal nazaj. Sodnije pa ne morejo pomagati. Turčini nečejo pričati zoper Turčine, Kristijani pa ne smejo. V Bihaču so Turki oropali 4 kršćanske trgovce, potem jih 4 mesece v ječo zaprli in sedaj v Azijo odposlali v prognanstvo. In takih strahovitosti beremo na stotine po časnikih!

V Hercegovini so vstasi svojih 10.000 mož razdelili v dve armadi, kterima sta poveljnika Sošicea in pa Ljubibratič. Tujcev je med njimi 400. Ob koncu preteklega leta je vstase nekotika nesreča zadela. Turški general Raup-paša je hotel koncem decembra hudo nadlegovanemu Nikšiću in drugim trdnjavam priskrbeti novega živeža in streljive. Pri napredovanju pa je zadel na številne in tako dobro nastavljene vstase, da so bili Turki od svinčeve toče kar posipani. Mnogo jih je padlo, drugi so se pomeknili nazaj.

*) Radi sprejemamo in želimo sploh najsrečnejšega uspeha blagemu podvzetju! Ured.

Sedaj udarijo vstaši na Turke in jih zaženejo v pobeg. Ob enem vzamejo turško vas Plano in odženejo več 1000 ovac in 100 konjev. Veselje bilo je med vstaši veliko. Nekateri so začeli kuhati, peči, jesti in piti in dobre volje biti, drugi so se razškopili daleč na okrog. In to je bilo vsem na nesrečo. Kajti Rauf-paša je pomikajé se po noči nazaj vedno več nove vojske nabral in je drugi den v jutru naglo Kristijane in nenadno prejel, jih mnogo usmrtil, ostale pa razpršil in brez vse težkoče obleganim Turkom v Nikšiću potrebne pomoči v trdnjavo spravil. Vstaši so sedaj na svojega sicer jako prebrisanega in srečnega vojvoda Peko Pavloviča zaradi te nesrečne malomarnosti hudi in razsrdjeni. Bodo pač morali drugič opazniši biti!

Za poduk in kratek čas.

Potovanje v Rim, Neapol in domu.

XXII.

Pred vsem vabi k sebi romarja grob sv. Petra, kateri je pod veličastno kuplo in plava v morju svetlobe; vedno gori 89 svetilnic. Res prekrasen pogled! Vsakega stanu, starosti in spola ljudi najdeš tukaj pobožno klečečih na kolenih, ki častijo sv. ostanke namestnika Kristusovega in kažejo svojo versko pokoršino do apostolskega sedeža. Tukaj najdeš imenitnih in prostih, bogatih in revnih, beraški plašč zagledaš zraven svetle dragocene suknje, duhovne in posvetne vernike raznih narodov in jezikov; tukaj se djansko kaže, da smo vsi otroci nebeškega Očeta, da smo si vsi bratje in sestre po Kristusu, da med nami drugega razločka ni, kakor večje zaslužnje v pobožnem življenju. Kdor pride v Rim iz verskega namena, in tedaj prinese s seboj verno srce, ta, ako je kdaj pobožno molil ali ne, tukaj bo to gotovo storil na grobu sv. Petra. Vse druge misli in skrbi človeka zapustijo, le ena želja mu ostane, namreč svojo pobožnost zvesto opraviti, in oslišanje sprostiti.

Pred grobom v zagrajeni globljini kleči krasna velika podoba Pija VI., ki je žive dni dostikrat sem zahajal in goreče častil imenitni grob svetega Petra.

Tik za grobom stoji papežev altar; na Božični in Velikonočni praznik in na den sv. Petra in Pavla z veliko svečanostjo papež na njem mešujejo. Baldahin nosijo 4 bogato pozlačeni zasukaní stebri iz rudnine, cela visočina meri 29 metrov, to je višina lepe palače, in vendar se očesu na prvi pogled to ne vidi kaj izrednega. To bodi bralec v dokaz, kako visoka da je cerkva sv. Petra, če se tolik baldahin v njej skoro skrije. Ta velikost sama pravo velikost cerkve sv. Petra na Vatikanu skrivlje. Še bolj to spoznaš, ako vzdigneš glavo in oko obrneš, rekel bi, v skoro nedogledno višino kuple. Človek kar strmi o tem čudežu zi-

darstva. Kuple visokost in širina se pri prvem obiskovanju ne da spoznati. Večkrat ko sem prišel v cerkev, bolj sem spoznaljeno neznano prostranost.

Čudovita kupla stoji na 4 silovitih stebrih; vsak meri v okrogu 71 metrov; na vsakem stebri na visokem stalu ponosno stoji kamnata podoba, in sicer sv. Veronike, Helene, Longina in sv. Andreja. Nad vsako podobo je mostovž, na katerem se po velikih praznikih vernikom za počastenje izpostavljajo svetinje: 1) Obrisalo sv. Veronike — volto santo — v kterega se je božji Sin na krvavem potu na Kalvarijo obrisal, in jemu vtisnil svoje sveto obličje. Poročnje se, da ga je Veronika sama v Rim prinesla. 2) V stebri sv. Helene je shranjen zanimiv kos pravega križa Kristusovega. 3) Na tretjem se čuva sulica, s katero je vojak Longin sveto stran Gospodovo na križu prebodil. Sv. Helena jo je našla zraven križa pod zemljo. 4) V slednjem se nabaša glava brata sv. Petra, sv. apostola Andreja; Piju II. jo je Morejski knez, Demetriji, v Rim prinesel. Brezverski prekucuhi so jo leta 1846 ukradli in pred vrata mestnega zida vrgli. Na veselje vernikom bila je med Porta Cavaleggiere in Porta S. Pankrazio najdena; na mestu, kjer je ležala, so Pij IX. na spomin srečnega najdenja čedno podobo sv. Andreja postavili.

V podnožju kuple je mozajčni napis: Tu es Petrus — ti si Peter itd. vsaka črka je 7 črvljev visoka, očesu pa se zdi, da ne meri več, kakor mali pedenj. Tako se oko moti pri vsakem pogledu!

Na desnem od groba sedi na tronu lépa podoba sv. Petra; Leon Veliki jo je postavil; izlila se je iz brona podobe malika Jupiterja, ki je stala nekda na Kapitoliju. Zanemiv pomen! Sv. Peter je z mečem sv. križa paganske bogove v Rimu premagal, jihove prestole prekuenil, jih iz mesta pregnal; v spomin slavne zmage mu služi prvi malik Jupiter sam. Po velikih praznikih podobo v papežovo slovesno obleko oblečejo. Navada je podobi desno nogo poljubljevati in se nje s čelom dotikati. Od samih poljubov in dotikov je že precej oglodana. Poljub pomeni ljubezen in spoštovanje do sv. Petra in jegovega namestnika, dotik s čelom voljno pokoršino pameti v verskih resnicah, ktere uči vidljivi naslednik Kristusov. Baldahin nad podobo je bil leta 1871 ponovljen in ozalšan; nad njim visi krasna slika Pija IX. na spomin 25. letnega papeževanja.

(Nastavek prihodnjic.)

Dvanajst starih prerokovanj, ki se bodo pred prihodom Antikrista dopolnile. Tiste dni bodo 1. Duhovni brez spoštovanja. 2. Sodniki brez pravičnosti. 3. Zakonski brez zvestobe. 4. Bogatini brez usmiljenja. 5. Ubogi brez ponižnosti. 6. Ženske brez srama. 7. Otroci brez strahu. 8. Stari brez uma. 9. Mladi brez sramežljivosti. 10. Podložniki brez pokoršine. 11. Kralji in cesarji brez